

An abstract drawing on the left side of the slide. It features dense, overlapping black lines, some of which are thick and textured, resembling charcoal or heavy pencil strokes. There are also thinner, more delicate lines in red and orange. The overall composition is chaotic and expressive, with some circular shapes and what might be interpreted as stylized figures or forms. The drawing is set against a light, off-white background.

Werkwinkel GGZ congres
Gehecht(heid) in opname?
Het pogen tot herstellen waard?

ilse.devacht@asster.be
bram.lambrechts@asster.be

Gehecht(heid) in opname?

samenleven
gehechtheid
onthecht
feest
regressie
personaliseren
gehechtheidsstoornis
dit verander je niet thuis
persoonlijk begeleider
professionele grenzen
gezellig
langdurige opnameinnesteling
opnameduur
bodemloze vaten
fundament
turnover
psycho-analyse
bedbezetting
gedrag

Gehechtheid: het pogen tot herstellen waard.

GH 2.0 = mate van **vertrouwen in zorg**
Op basis van vroege en herhaalde leerervaringen

- = hardcore in onze **biologie**, hoe we (kinderen én ouders) ontworpen zijn
- = **levenslang** (leer)proces
- = zichtbaar in **gedrag**
- = trek én toestand, dus (ook) contextafhankelijk

Veilig Gehecht (of...zeker)

- 60% van de mensen is (+- stabiel over situaties) veilig gehecht
- Veilig gehecht = cyclus:
 - als ik als kind de verwachting heb dat ouder er zal zijn indien nodig,
 - dan kan ik makkelijker signalen geven dat er angst is,
 - dan kan ik de angst beter **dragen** en heeft die minder impact,
 - dan kan ik de hulp beter vragen en aanvaarden
 - dan kan ik makkelijker back on track geraken.
- Veilig gehecht is een buffer in de stress van het leven
- Veilig gehecht ≠ ontbreken van kwetsuren of trauma's

Onveilig gehecht (of...onzeker)

- Onveilig gehecht: 40% van de populatie
- Onveilig gehecht \neq gehechtheidsstoornis
- Onveilig gehecht \neq pathologie
- Onveilig gehecht = trans diagnostische risicofactor

Gehechtheid in ontwikkeling

- Gehechtheid is maar één vd ontwikkelingsprocessen, maar het is er wel een heel belangrijk.
- Vanuit onderzoek: gehechtheidsontwikkeling hangt samen met (ook op onbewust, automatisch niveau):
 1. Emotieregulatie
 2. Nabijheidzoekend gedrag
 3. Effortful control (volhouden, inhiberen,...)
 4. Cognitieve gehechtheidsprocessen

Gehechtheid in ontwikkeling

- Doelgericht werken op vlak van gehechtheid = afstemmen op de universele menselijke verlangens naar autonomie, competentie en connectie
 - Eerste leercontext: primaire gehechtheidsrelaties...en waar wij liefst naar terug verwijzen na opname. Toch?
 - Vertrouwen herstellen in (ook professionele) zorg is niet het einddoel, het is een middel om mensen terug aan het leren/exploreren te krijgen!
- Concreet: maak (relationeel) gedrag be-grijpelijk door de gehechtheidsgeschiedenis te (helpen) begrijpen. (Niet als excuus. Als weg om nu verantwoordelijkheid te nemen.)

Gehechtheid herstellen

= het vertrouwen in zorg in nood herstellen

= de verwachting rond (de intentie tot!) zorg in nood uitdagen en wijzigen

- Trek en toestandsvertrouwen → Context = !
- Leren gebeurt wanneer je een 'prediction error' maakt
 - Verwachtingen uitdagen, verrassen
 - Maar natuurlijk...blijft het 'oude' hangen (want: mensen leren niet af, wel bij)
- Over soorten vertrouwen: er is ook nog zoiets als 'epistemisch vertrouwen'

En als team? En in opname?

Vertaling naar een denk- en handelingskader:

Attachment Based Care voor Teams

1. Eerst **attachment app** opnieuw online, dan 'behandeldoelen' of "*connection before autonomy & competence*"
2. Hoe? Engageren in therapeutische relatie als **ad hoc gehechtheidsfiguur**

Ad hoc kan maar als...

3. Betrekken van de **primaire gehechtheidsrelaties**: zoveel mogelijk
4. In een kader: warm begrenzend leerklimaat
5. Met een team binnen kader

Kind

Ouder als kind

- Nood seinen
- Hulp vragen
- Hulp aanvaarden
- Exploratie back on track

→ **Attachment app**
opnieuw online

Ouder

Ouders van ouders

- Sensitieve zorg
- Responsief

- Afgestemd op nood (leeftijd, ontwikkeling...)

2 Ad hoc Gehechtheidsfiguur

- Tijdelijke, transitionele figuur, in een relevante leercontext
- 2 aspecten:
 - Functie secure base + safe haven
 - Affectieve kwaliteit van de band (conflict, nabijheid, afhankelijkheid)
- Sensitiviteit voor het individu én voor de safeness in de (leef)groep
- Werkend in een kader!
- Streven= het engineeren van kleine correctieve ervaringen met (professionele) zorg, binnen je eigen werkveld/discipline
- Relationship continuity

3. Betrekken van de primaire gehechtheidsrelaties

- Gehechtheidsbreuken in gezinnen kunnen hersteld worden
- Gehechtheidsbreuken worden best hersteld voor we aan 'problem solving' beginnen
- We moeten (vaak) vertrouwen in (professionele) zorg herstellen ook
- Primaire gehechtheidsrelaties: ouders, siblings, lief,...
- Betrekken:
 - Transfer! Help hen helpen!
 - Niet enkel in gezinstherapie
- Een uitdaging:
 - Hij/zij is het probleem → jullie relatie is de basis voor herstel
 - Schuld voor het verleden → verantwoordelijkheid voor de toekomst
 - Jullie zijn professionelen → jullie zijn het belangrijkste

4 In een kader: warm begrenzend leerklimaat

Secure base: *duidelijk en flexibel*

- Structuur incl. 'regels' en grenzen
- Verwachtingen

Safe haven: *transparant en consequent*

- Warmte: mens zijn
- Steun: voor – én voor +

5 Met een team binnen een kader

- De kennis is niet enkel van de logen en peuten
- De stoel voor het team:
 - Structuur – leiderschap, rollen & taken, beslissingsprocessen
 - Verwachtingen – ook naar elkaar, over wat en over hoe
 - Warmte als professionele mens, niet enkel op café, maar evenmin ‘in bed’
 - Steun voor + en -: om te leren
- Omdat wij ook veel beslissingen nemen: een puzzel van overeenkomst en verschil
 - Complex denken, verschil ophouden én inzetten (in mening, inschatting, band) en één lijn houden
 - Interdisciplinair samenwerken én begrenzen

Met een team binnen (en buiten) kader

- De therapie/leefgroep inzetten
 - Sociaal leren
- Het team is ook een groep
 - Epistemisch vertrouwen
 - In kennis en kunde
 - In aan kunnen
- Parallele processen
- Wij als mens, want ook 'in the heat'
- De 'lat'
- Team binnen een netwerk (buiten kader)

Attachment Based Care voor Teams (ABC voor Teams) =

Engagement als ad hoc gehechtheidsfiguur

+

In een warm begrenzend leerklimaat

Als team in een kader

+

Relationeel herstel promoten met primaire gehechtheidsfiguren

ABFT

Wat **zal** er (nodig) veranderen

- ‘Fix mijn kid’ → ‘Misschien moeten we allemaal (dingen) veranderen’
- Focus op gedragsmanagement → relatie versterkende zorg
- Ouders* als bedreiging, probleem, obstakel → Ouders zitten met dezelfde noden
- Emoties vermijden want we willen hen geen (extra) zeer doen → emoties helpen processen is eindelijk nabij geraken aan waar het om gaat
- Pathologie behandelen → ook ontwikkeling bevorderen
- Expert redders → ouders helpen om hun kind te helpen

Wat verandert **mogelijks** nog

- Minder gedragsmanagement → minder gevoel van macht, autoriteit
- Ouders engageren in therapie → hogere work load ervaren
- Meer connectie met jongeren → moeilijker afronden, loslaten → toename opnameduur

En: *Meer engagement van ouders en jongeren dus ook weer minder werk, minder acting-out, toename van vertrouwen in zorg dus ook na de opname, dus opnieuw afname van opnameduur, meer invloed dan macht, het café minder nodig hebben om zich een team te voelen, hetzelfde denken minder nodig hebben om spanningen in teams te vermijden,...*

Gehecht(heid) in opname,
het pogen tot herstellen waard!

2/112 → 30/112?!

Voor meer informatie...

- Ilse.devacht@asster.be en bram.lambrechts@asster.be
- <https://drexel.edu/familyintervention/>
- <https://learn2trust.be/nl/>
- <https://ppw.kuleuven.be/abft/opleiding>

